

วิธีการฝึกอบรมที่เหมาะสมสำหรับรัฐวิสาหกิจตามการรับรู้ของ
วิทยากรฝึกอบรม

นางสาว ดวงจันทร์ อ่าawiจิตรกุล

ศูนย์วิทยบรังษย์
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาโลหศิปป์ศึกษา^๑
นักศึกษาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-577-776-5

ลิขสิทธิ์ของนักศึกษาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016679

๒๑๐๑๑๖๘

APPROPRIATE TRAINING METHODS FOR PUBLIC ENTERPRISES
AS PERCIEVED BY TRAINERS

M.I.S. DUANGCHAN AWIJITRAKUL

A thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Audio - Visual Education
Graduate School
Chulalongkorn University
1990
ISBN 974-577-776-5

หน้าที่ ๑๐

วิธีการฝึกอบรมที่เหมาะสมสำหรับรัฐวิสาหกิจตามการสร้างรัฐ

ของวิทยากรฝึกอบรม

ໄຕຍ

นางสาว คงจันทร์ อ้วนวิจิตรกุล

ภาควิชา

ໄສຕາກັນເຈິດໝາ

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรจิริย์ ฉะก้าวทั่ง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสตรีปรัชญามหาบัณฑิต

(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชราภิญญา)

คณิตบัญชีวิทยาลัย

คณะกรรมการสอนวิทยานิพนธ์

© 2025 LMS

ปี๕๖๖๖๘๖๘๖๘

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรุณรัตน์ อะก้าวทั่ง)

សារិក និង សារិក
(រំសេចក្តីថតរាជរាយ ិវរណ៍ សិលាបុរី)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีดาศักดิ์ หอมสันทิ)

דרכן

(ដំឡើងគារប្រជាជាន់ និង គុណភាព)

Page 1

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สกุริ รองพิเศษกอง)

คงจันทร์ อ่าววิจิตรกุล : วิธีการฝึกอบรมที่เหมาะสมสมของรัฐวิสาหกิจตามการรับรู้ของวิทยากร
ฝึกอบรม (APPROPRIATE TRAINING METHODS OF PUBLIC ENTERPRISES AS
PERCEIVED BY TRAINERS) อ.พรีกษา : พศ.คร.อ.ร.จ.ร.ย. ๗ ตะกั่วทุ่ง, ๑๖๔ หน้า.
ISBN 974-577-776-5

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของวิทยากรฝึกอบรม เกี่ยวกับ
วิธีการฝึกอบรมที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ¹
วิทยากรฝึกอบรมชายในรัฐวิสาหกิจ จำนวน ๑๑๕ คน วิทยากรฝึกอบรมชายน้อย ๕๕ คน ซึ่งได้มาโดยการ
สุ่มอย่างง่ายจากแหล่งหน่วยงาน

ผลการวิจัยพบว่า

๑. วิธีการฝึกอบรมที่เหมาะสมสมสำหรับวัตถุประสงค์ด้านการให้ความรู้คือ การบรรยาย วิธีการ
ที่เหมาะสมปานกลางคือ การอภิปรายเป็นคณะ การชุมนุมปาฐก บทบาทสมมติ การระคบสมอง การสอน
สร้างรูป การสัมมนา เกมการบริหาร การสอนงาน การสาธิต และวิธีการฝึกอบรมที่เหมาะสมน้อย คือ²
การปฏิบัติงานในเวลาที่จำกัด

๒. วิธีการฝึกอบรมที่เหมาะสมปานกลางสำหรับวัตถุประสงค์ด้านความเข้าใจ คือ การบรรยาย
การอภิปรายเป็นคณะ บทบาทสมมติ การศึกษาเฉพาะกรณี การระคบสมอง การสอนสร้างรูป การสัมมนา³
เกมการบริหาร การสอนงาน การสาธิต และวิธีการที่เหมาะสมน้อย คือ การปฏิบัติงานในเวลาที่จำกัด

๓. วิธีการฝึกอบรมที่เหมาะสมปานกลางสำหรับวัตถุประสงค์ด้านการน่าไปประยุกต์ใช้ คือ⁴
การบรรยาย การอภิปรายเป็นคณะ การชุมนุมปาฐก บทบาทสมมติ การศึกษาเฉพาะกรณี การระคบสมอง
การสัมมนา เกมการบริหาร การปฏิบัติงานในเวลาที่จำกัด การสอนงาน การสาธิต และวิธีการที่เหมาะสม
น้อย คือ การสอนสร้างรูป

๔. การรับรู้ของวิทยากรฝึกอบรมทั้ง ๒ กลุ่ม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
นัยสำคัญ .05 รวม ๒๐ วัตถุประสงค์ ในวิธีการบรรยาย การอภิปรายเป็นคณะ การชุมนุมปาฐก
บทบาทสมมติ การศึกษาเฉพาะกรณี การระคบสมอง การสอนสร้างรูป การสัมมนา เกมการบริหาร
การปฏิบัติงานในเวลาที่จำกัด และการสอนงาน โดยที่วิทยากรชายน้อยเห็นว่าเป็นวิธีการฝึกอบรมที่
เหมาะสมมากกว่าวิทยากรชายใน

จุดเด่นของหนังสือ

ภาควิชา ได้มาตรฐานศึกษา
สาขาวิชา ได้มาตรฐานศึกษา
ปีการศึกษา ๒๕๓๒

ราษฎร์ ๑๙๙๘ ๑๙๙๙
ราษฎร์ ๑๙๙๙ ๑๙๙๙
ราษฎร์ ๑๙๙๙ ๑๙๙๙
ราษฎร์ ๑๙๙๙ ๑๙๙๙

DUANGCHAN AWWIJITRAKUL : APPROPRIATE TRAINING METHODS FOR PUBLIC ENTERPRISES AS PERCEIVED BY TRAINNERS. THESIS ADVISOR : ASST.PROF. ONJAREE NATAKUATOONG, Ph.D., 164 PP. ISBN 974-577-776-5

The purposes of this study was to determine perceptions of public enterprises' trainers about appropriate training methods of various objectives. The study also sought to compare if there were any significant differences in the perceptions of the on-site trainers and off-site trainers. The sample used in this study comprised 270 trainers.

The results revealed that:

1. The highly appropriate training methods for "knowledge" objectives was lecture. In rank order, the moderately appropriate methods included panel discussion, symposium, role play, case study, brainstorming, programmed instruction, seminar, management game, coaching and demonstration. The least appropriate method was in basket technique.

2. The moderately appropriate training methods in rank order for "comprehension" objectives were lecture, panel discussion, symposium, role play, case study, brainstorming, programmed instruction, seminar, management-game and coaching. The least appropriate method was in basket technique.

3. For "application" objectives, the moderately appropriate training methods in rank order were lecture, panel discussion, symposium, role play, case study, brainstorming, programmed instruction, seminar, management game and coaching. The least appropriate method was programmed instruction.

4. The perceptions of the two groups of subjects were significantly different at the .05 level for 20 objectives on lecture, panel discussion, symposium, role play, case study, brainstorming, programmed instruction, seminar, management game and coacning. Off-site trainers rated the appropriate training methods higher than on-site trainers.

ภาควิชา เอกอัครมหาศึกษา
สาขาวิชา เอกอัครมหาศึกษา
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนักศึกษา คงจิตา ลูกะวงศ์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ดร. สมชาย ล่ำซำ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

วิทยานิจน์ฉบับนี้สำเร็จล่วงไปด้วยดีเพราะได้รับความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรจารีย์ ณ ตะกั่วทุ่ง ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิจน์ ท่านได้กรุณาให้คำแนะนำ ซึ้งเนื้อหาและแก้ไขข้อบกพร่อง ดังนั้นตนจึงกระทั้งวิทยานิจน์ฉบับนี้สำเร็จเป็นรูปเล่มบูรฉัตร ผู้ช่วยรัฐลักษณะซึ่งในพระคุณของท่านเป็นอย่างมาก ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์วิรุฬห์ ลิลานฤทธิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประศักดิ์ หอมลันท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพบูล คุณวุฒิ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุกาวี รอดโขธิ์ทอง ซึ่งเป็นกรรมการสอบวิทยานิจน์ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำแก้ไขข้อบกพร่อง ทำให้วิทยานิจน์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้ช่วยกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์พิพัฒน์ ไวยอาเรีย อาจารย์คดา เพื่อผ่อง อาจารย์จงชนะ สิตลนฤทธิ์ อาจารย์จุ่มหล มณีนัย อาจารย์ทรงเกียรติ กานุจันสุตร ซึ่งให้ความช่วยเหลือในการตรวจสอบแก้ไขและให้คำแนะนำเกี่ยวกับแบบสอนถวนเพื่อการวิจัย ขอขอบพระคุณวิทยากรฝึกอบรม และเจ้าหน้าที่ของรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ที่ให้การร่วมมือในการตอบแบบสอนถวนตลอดจนประสานงานในการเก็บรวบรวมข้อมูล และให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ อย่างยิ่งต่อการวิจัยครั้งนี้ และขอขอบพระคุณบุคลากรที่ให้ความอนุเคราะห์ทุกส่วนหนึ่งสำหรับวิทยานิจน์ฉบับนี้

ความคิดของวิทยานิจน์ฉบับนี้ ขอขอบให้ผู้ที่อยู่เบื้องหลังของความสำเร็จ คือ คุณพ่อคุณแม่ และที่จะลืมไม่ได้คือ หมู่กัลยาณมิตรทั้งหลายที่ห่วงใย และให้กำลังใจตลอดมา

วงศ์จันทร์ อ่าววิจิตรกุล

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๓
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๔
กิตติกรรมประกาศ.....	๘
สารบัญ.....	๙
รายการตารางประกอบ.....	๑๐
บทที่	
1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของนักเขียน.....	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	๖
ค่าถูกในการวิจัย.....	๖
ข้อเข็มข้องการวิจัย.....	๖
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	๗
คำจำกัดความ.....	๗
ประโยชน์ที่คาดหวังได้รับ.....	๘
2 วรรดคดีที่เกี่ยวข้อง	
ความเป็นมาของรัฐวิสาหกิจในประเทศไทย.....	๙
ความหมายของคำว่ารัฐวิสาหกิจ.....	๑๐
สาเหตุของการจัดตั้งรัฐวิสาหกิจในประเทศไทย.....	๑๒
นักเขียนของรัฐวิสาหกิจในประเทศไทย.....	๑๖
แนวทางการแก้ปัญหาต่าง ๆ ของรัฐวิสาหกิจ.....	๒๐
ความหมายของคำว่าการฝึกอบรม.....	๒๑
การฝึกอบรมกับการเรียนรู้.....	๒๓
ความสำคัญและความจำเป็นของการฝึกอบรม.....	๒๔
แนวความคิดเกี่ยวกับการฝึกอบรม.....	๒๗

สารนี้ (ต่อ)

บทที่

ระบบการฝึกอบรม.....	28
วัสดุประสงค์ของการฝึกอบรม.....	29
วิธีการฝึกอบรม.....	33
ปัจจัยที่จะต้องพิจารณาในการเลือกใช้วิธีการฝึกอบรม.....	35
วิทยากรฝึกอบรม.....	37
บทบาทของวิทยากรฝึกอบรม.....	39
เกณฑ์ในการเลือกวิทยากรฝึกอบรม.....	40
การศึกษาเกี่ยวกับวิธีการฝึกอบรม.....	41
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	44
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	104
- สรุปผลการวิจัย.....	106
- อภิปรายผลการวิจัย.....	117
- ข้อเสนอแนะ.....	123
รายการอ้างอิง.....	124
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ.....	128
ช แบบสอบถาม.....	130
ค วิธีการฝึกอบรม.....	151
ประวัติวิจัย.....	164

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประชุม

หน้า

ตารางที่ 1 ผลคงจำนวนแบบสอบถามที่ล็อจ จำนวนที่ได้รับคืน จำนวนร้อยละของแบบสอบถามที่ใช้ได้จริง	45
ตารางที่ 2 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างประชากร จำแนกตาม วุฒิการศึกษา ตำแหน่งหน่วยงาน และประลักษณ์	50
ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่า t ของคะแนนการรับรู้ของวิทยากรผีกอบurm ที่มีต่อวิธีการผีกอบurmโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการผีกอบurmมีความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาการบริหาร	52
ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่า t ของคะแนนการรับรู้ของวิทยากรผีกอบurm ที่มีต่อวิธีการผีกอบurmโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการผีกอบurmมีความเข้าใจเกี่ยวกับจิตวิทยาการบริหาร	54
ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่า t ของคะแนนการรับรู้ของวิทยากรผีกอบurmที่มีต่อวิธีการผีกอบurmโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการผีกอบurmสามารถประยุกต์ใช้จิตวิทยาการบริหารในการปฏิบัติงานได้	56
ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่า t ของคะแนนการรับรู้ของวิทยากรผีกอบurm ที่มีต่อวิธีการผีกอบurmโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการผีกอบurmมีความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบ ข้อบังคับ วินัยในการปฏิบัติงานในองค์การ	58
ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่า t ของคะแนนการรับรู้ของวิทยากรผีกอบurm ที่มีต่อวิธีการผีกอบurmโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการผีกอบurmมีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดค้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและความจำเป็นของการมีกฎระเบียบ ข้อบังคับ และวินัย	60
ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่า t ของคะแนนการรับรู้ของวิทยากรผีกอบurm ที่มีต่อวิธีการผีกอบurmโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการผีกอบurmสามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับและวินัย ในการปฏิบัติงานในองค์การได้อย่างถูกต้อง	62

ตารางที่ 9	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่า t ของคะแนนการรับรู้ของวิทยากรผีก่อนรرم ที่มีต่อวิธีการผีก่อนรرمโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการผีก่อนรرمมีความรู้เกี่ยวกับแบบแผนขั้นตอนวิธีปฏิบัติงานขององค์การ	64
ตารางที่ 10	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่า t ของคะแนนการรับรู้ของวิทยากรผีก่อนรرم ที่มีต่อวิธีการผีก่อนรرمโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการผีก่อนรرمมีความเข้าใจ เกี่ยวกับแบบแผนขั้นตอนวิธีปฏิบัติงานขององค์การ	66
ตารางที่ 11	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่า t ของคะแนนการรับรู้ของวิทยากรผีก่อนรرم ที่มีต่อวิธีการผีก่อนรرمโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการผีก่อนรرمสามารถปฎิบัติงานตามแบบแผนขั้นตอนวิธีปฏิบัติงานขององค์การได้	68
ตารางที่ 12	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่า t ของคะแนนการรับรู้ของวิทยากรผีก่อนรرم ที่มีต่อวิธีการผีก่อนรرمโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการผีก่อนรرم มีความรู้เกี่ยวกับแนวความคิดและกระบวนการจัดการเริ่งบริหาร	70
ตารางที่ 13	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่า t ของคะแนนการรับรู้ของวิทยากรผีก่อนรرم ที่มีต่อวิธีการผีก่อนรرمโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการผีก่อนรرمสามารถนำแนวความคิดและกระบวนการจัดการเริ่งบริหารประยุกต์ใช้กับงานในหน่วยงานได้	72
ตารางที่ 14	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่า t ของคะแนนการรับรู้ของวิทยากรผีก่อนรرم ที่มีต่อวิธีการผีก่อนรرمโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการผีก่อนรرمมีความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการวางแผน	74
ตารางที่ 15	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่า t ของคะแนนการรับรู้ของวิทยากรผีก่อนรرم ที่มีต่อวิธีการผีก่อนรرمโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการผีก่อนรرمมีความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการวางแผนงาน	76

ตารางที่ 16	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่า t ของคะแนนการรับรู้ของวิทยากรผีกอบurm ที่มีต่อวิธีการผีกอบurmโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการผีกอบurmสามารถวางแผนการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม	78
ตารางที่ 17	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่า t ของคะแนนการรับรู้ของวิทยากรผีกอบurm ที่มีต่อวิธีการผีกอบurmโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการผีกอบurmมีความรู้เกี่ยวกับหลักและทฤษฎีการจูงใจ	80
ตารางที่ 18	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่า t ของคะแนนการรับรู้ของวิทยากรผีกอบurm ที่มีต่อวิธีการผีกอบurmโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการผีกอบurmมีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักและทฤษฎีการจูงใจ	82
ตารางที่ 19	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่า t ของคะแนนการรับรู้ของวิทยากรผีกอบurm ที่มีต่อวิธีการผีกอบurmโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการผีกอบurmสามารถประยุกต์ใช้หลักและทฤษฎีการจูงใจในการปฏิบัติงานได้	84
ตารางที่ 20	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่า t ของคะแนนการรับรู้ของวิทยากรผีกอบurm ที่มีต่อวิธีการผีกอบurmโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการผีกอบurmมีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักและทฤษฎีภูมิปัญญาล้มเหลว	86
ตารางที่ 21	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่า t ของคะแนนการรับรู้ของวิทยากรผีกอบurm ที่มีต่อวิธีการผีกอบurmโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการผีกอบurm สามารถนำหลักมนุษยสัมพันธ์ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างถูกต้อง	88
ตารางที่ 22	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่า t ของคะแนนการรับรู้ของวิทยากรผีกอบurm ที่มีต่อวิธีการผีกอบurmโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการผีกอบurmมีความเข้าใจเกี่ยวกับความล้มเหลวและความลำดับของหน้าที่ต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อผลผลิตขององค์การ	90
ตารางที่ 23	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่า t ของคะแนนการรับรู้ของวิทยากรผีกอบurm ที่มีต่อวิธีการผีกอบurmโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการผีกอบurmมีความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์ในองค์การ	92

ตารางที่ 24	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี้ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่า t ของคะแนนการรับรู้ของวิทยากรผีกอบurm ที่มีต่อวิธีการผีกอบurmโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการผีกอบurmได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ตลอดจนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน	94
ตารางที่ 25	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี้ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่า t ของคะแนนการรับรู้ของวิทยากรผีกอบurm ที่มีต่อวิธีการผีกอบurmโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการผีกอบurm มีความรู้เกี่ยวกับหลักการ และประโยชน์ของการทำงานเป็นทีม	96
ตารางที่ 26	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี้ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่า t ของคะแนนการรับรู้ของวิทยากรผีกอบurm ที่มีต่อวิธีการผีกอบurmโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการผีกอบurmมีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและประโยชน์ของการทำงานเป็นทีม	98
ตารางที่ 27	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี้ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่า t ของคะแนนการรับรู้ของวิทยากรผีกอบurm ที่มีต่อวิธีการผีกอบurmโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการผีกอบurmสามารถทำงานร่วมกันเป็นทีมได้	100
ตารางที่ 28	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี้ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่า t ของคะแนนการรับรู้ของวิทยากรผีกอบurm ที่มีต่อวิธีการผีกอบurmโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการผีกอบurmสามารถคว้าเคราะห์หนุติกรรมของตนเองได้ และปรับปรุงข้อกหพร่องจนเป็นผู้มีความสามารถในการปักครอง และบังคับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม	102